หัวข้อสารนิพนธ์	ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการแข่งขันทางการค้าที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจในประเทศไทย
คำสำคัญ	การแข่งขันทางการค้า
ชื่อนักศึกษา	สฤษดิ์ วินทะไชย
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์	ศาสตราจารย์ ดร.พูลผล เตวิทย์
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ร่วม	รองศาสตราจารย์ สุพล อิงประสาร
ระดับการศึกษา	นิติศาสตรมหาบัณฑิต
คณะ	บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี
พ.ศ.	2550

บทคัดย่อ

พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ.2542 จัดได้ว่าเป็นกฎหมายทางเศรษฐกิจที่สำคัญมากที่สุดฉบับหนึ่งของประเทศไทย เนื่องจากเป็นกฎหมายที่มุ่งต่อการธำรงรักษา "กลไกตลาด" ของระบบเศรษฐกิจไทยให้ดำเนินไปอย่างเป็นปกติ ปราศจากการแทรกแซงจากผู้ประกอบธุรกิจบางรายด้วยวิธีการอันไม่ชอบธรรม ตลอดจนการป้องกันการผูกขาดทางการค้า และจำกัดการแข่งขันในการประกอบธุรกิจที่มีลักษณะเป็นการเอารัดเอาเปรียบผู้บริโภค อันเป็นวัตถุประสงค์หลักของกฎหมายดังกล่าว กรณีที่กฎหมายไม่ให้สิทธิที่จะผูกขาดไว้โดยเฉพาะ ก็ยังเห็นได้ว่ากฎหมายไม่ควรที่จะถือว่า "การมีอำนาจเหนือตลาด" หรือ "การผูกขาด" เป็นความผิดในตัวเอง หากพิจารณาถึงความจริงทางธุรกิจ ที่องค์กรธุรกิจพยายามปรับปรุงคุณภาพของสินค้า พัฒนากระบวนผลิตให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อทำให้มีต้นทุนที่ต่ำลงและสามารถขายสินค้าในราคาที่ต่ำกว่าคู่แข่งได้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจะทำให้สินค้าของตนขายได้มากขึ้นและมีส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้น ยิ่งมีส่วนแบ่งตลาดมากเท่าใด ก็มีอำนาจเหนือตลาดที่จะสามารถกำหนดทิศทางของสินค้าและราคาในตลาดนั้นมีมากขึ้นตามไปด้วย หากกฎหมายมีเจตนารมณ์ที่จะป้องกันมิให้องค์กรธุรกิจใดมีอำนาจเหนือตลาด หรือผูกขาด ก็จะไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในทางธุรกิจ และนอกจากการบังคับใช้กฎหมายเช่นนั้นจะไม่ก่อให้เกิดผลดีต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศแล้ว ยังจะก่อให้เกิดผลเสียแก่ผู้บริโภคและเศรษฐกิจของประเทศได้ เพราะผู้ผลิตจะไม่มีแรงจูงใจที่จะปรับปรุงคุณภาพสินค้าและพัฒนากระบวนการผลิตของตน เนื่องจากไม่อาจแน่ใจได้ว่าหากวันใดธุรกิจมีส่วนแบ่งตลาดมาก กฎหมายจะเข้ามาแทรกแซงธุรกิจของตน ดังนั้นหากอำนาจเหนือตลาด

SPU CHONBURI

นั้นเกิดขึ้นจากประสิทธิภาพ (Efficiency) ในการดำเนินธุรกิจก็อาจจะเกิดขึ้นได้ภายใต้กฎหมาย และหากขนาด หรืออำนาจเกิดขึ้นโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว ปัญหาที่ต้องคำนึงถึงต่อไปคือ ให้ความสนใจหรือเข้าไปสอดส่องดูแลเรื่อง "พฤติกรรม" (Behavior) ของธุรกิจต่างๆ ที่แข่งขันอยู่ในตลาด โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์กรธุรกิจที่มีอำนาจเหนือตลาด ว่าได้ทำการแข่งขันในตลาดอย่าง "เป็นธรรม" หรือไม่ ความเป็นธรรมในที่นี้ควรให้สอดคล้องกับระบบเศรษฐกิจ คือ องค์กรธุรกิจควรแข่งขันกันในเรื่องของ "ประสิทธิภาพ" ของแต่ละองค์กร โดยอาจจะเป็นการแข่งขันกันผลิตสินค้าที่มีคุณภาพมากกว่าคู่แข่ง การบริหารจัดการ กระบวนการผลิต และผลิตคุณภาพ (Productivity) เหล่านี้เป็นต้น และหากมีการใช้กลวิธีที่ไม่เป็นธรรมในการทำให้คู่แข่งต้องล้มเลิกกิจการ เช่น การลดราคาสินค้าต่ำกว่าต้นทุน ทำให้บริษัทคู่แข่งขนาดเล็กที่มีสายป่านทางการเงินที่สั้นกว่าไม่สามารถประกอบกิจการต่อไปได้ การกีดกันคู่แข่งออกจากแหล่งวัตถุดิบหรือปัจจัยที่จำเป็นในการผลิต การทำให้คู่แข่งรายใหม่ไม่สามารถเข้าสู่ตลาดได้ กรณีเช่นนี้ที่เป็นบทบาทของกฎหมายที่จะเข้ามาดูแลป้องกันมิให้เกิดการกระทำที่ไม่เป็นธรรมนี้ขึ้น หรือหากเกิดขึ้นแล้วก็พยายามหาทางระงับให้เร็วที่สุดก่อนที่จะเกิดผลเสียต่อการแข่งขันในตลาดสินค้านั้น

สมควรปรับปรุงแก้ไข บทบาทของกฎหมายการแข่งขันทางการค้าที่เหมาะสมในเรื่องพฤติกรรมขององค์กรธุรกิจต่างๆ ที่แข่งขันอยู่ในตลาด โดยเฉพาะองค์กรธุรกิจที่มีอำนาจเหนือตลาดว่าได้ทำการแข่งขันในตลาดอย่างเป็นธรรมหรือไม่ ความเป็นธรรมในที่นี้ควรสอดคล้องกับเศรษฐกิจ คือควรแข่งขันในเรื่องของประสิทธิภาพขององค์กรโดยเน้นเรื่องแข่งขันด้านการผลิตที่มีคุณภาพ และหากกฎหมายการแข่งขันทางการค้าจะเข้ามามีบทบาทในเรื่องราคาสินค้าแล้ว ควรที่จะเป็นบทบาทในการรักษากลไกของตลาดให้ดำเนินไปได้อย่างเป็นปกติโดยไม่มีองค์กรธุรกิจใดเข้าไปบิดเบือนการทำงานของกลไกตลาดด้วยการตกลงราคาร่วมกันกำหนดราคาสินค้า มากกว่าการเข้าไปตรวจสอบว่าระดับราคาที่ผู้ผลิตรายใดรายหนึ่งกำหนดขึ้นเพียงลำพัง "เป็นธรรม" หรือไม่ และการคุ้มครองคู่แข่งขันในตลาดที่มิได้รับความชอบธรรม ที่มีการใช้วิธีการที่ไม่ถูกทำนองคลองธรรมเพื่อทำลายคู่แข่ง และเอาเปรียบคู่แข่งขัน เพราะการกระทำดังกล่าวเป็นการทำลายกลไกการแข่งขันในตลาด

SPU CHONBURI

Independent Study Title	The Impact of The Legal Problems Concerning Trading Competition on Business in Thailand
Keyword	Trading Competition
Student	Sarid Wintachai
Independent Study Advisor	Professor Dr.Poonphol Tewit
Independent Study Co-advisor	Associate Professor Suphol Ingprasan
Level of Study	Master of Laws
Faculty	Graduate School, Sripatum University Chonburi Campus
Year	2007

ABSTRACT

The Trade Competition Act, B.E. 2542 (1999) is categorized as one of the most important economic laws in Thailand since it aims to uphold the "Market Mechanism" of Thai economic system to be operated as usual without any interference by the certain business operators through the unfair methods. It also prevents the trade monopoly and limits the competition in the business operations in which the consumers are taken advantages of. This is the main objective of the said law. In the case where the particular monopoly is not entitled by law, it can be seen that the law should not recognize the "power over the market" or the "monopoly" as the offence *per se*. If the business nature is taken into account, the business organizations are attempting to improve the quality of products and to develop the production process to be more effective in order to lessen the cost and to be able to sell the products in the lower price than those of the competitors. The purpose of this is that more products can be sold and there are more market shares. If the business organizations have more market shares, there will be the more powers over market, in which the direction of products and price in such market can be controlled as well. If the law is intended to prevent any business organizations from powers over market or monopoly, it is not in conformity with the real business situations. Moreover, not only the enforcement of such law is not beneficial for the country's economic and social systems, but also it causes bad consequences to the consumers and the country's economy since the producers do not have the incentive to improve the quality of products and develop their

SPU CHONBURI

own production processes. This is because they are unsure that if there are a lot of market shares one day, the law will interfere their own businesses. Therefore, if the powers over market are created due to the efficiency in the business operation, there may be possibility under the law. In addition, if the scales or powers are created illegally, there will be problems which need to be considered accordingly viz.: the behavior of all businesses which are competitive in the markets, especially the business organizations which have powers over the market, should be taken into account and supervised to see whether or not the competition in market is "fair". The fairness in this case should be in accordance with the economic system. In other words, the competition of business organizations should be based on the "efficiency" of each organization. In this regard, it may the competition in producing products which have better quality than those of competitors, management, production process and productivity etc. Moreover, if unfair tactics are used to dissolve the business of competitors such as reduction of products' prices which are lower than the cost, the small sized competitors who have shorter financial string are caused to be unable to continue their businesses, the competitors are excluded from the raw material resources or necessary factors for production and the new competitors are blocked from entering into the market, in such cases the law should play a crucial role to prevent from this unfair treatment or if such unfair treatment is taken place, the most rapid ways to cease such should be sought before the bad consequences are created to the competition in the market of the particular products.

The role of the trade competition law should be amended appropriately with regard to the behavior of all business organizations which are competing in the markets, particularly the business organizations which have powers over market. The law should ascertain whether or not the competition in the markets is fair. The fairness in this regard should be in accordance with the economic system. In other words, the competition of business organizations should be based on the "efficiency" of each organization by emphasizing the competition in productivity. Furthermore, if the trade competition law plays a crucial role for the product prices, it should be the role in maintaining the market mechanism to be operated as usual without any working distortion of market mechanism by any business organizations. The product prices should be mutually agreed rather than the inspection whether or not the price level which is solely determined by any producers is fair. The protection of competitors in the markets in which the fairness is not protected, the illegal methods are used to destroy the competitors and the

SPU CHONBURI

competitors are taken advantage of should be provided since such actions tend to destroy the competition mechanism in the markets.

SPU CHONBURI